

Årsplan

for

Hagehaugen barnehage

2021/2022

Innledning

En årsplan skal oppleves av barna. Vårt mål for barna er at de skal se på Hagehaugen barnehage som «sin» barnehage, hvor de gjennom trygge og gode relasjoner til voksne og barn, får knyttet sterke vennskapsbånd. Videre er vårt mål at de skal få utvikle seg så godt fysisk og mentalt at de står rustet til å takle det som livet vil bringe. Som for eksempel overgangen til skole.

«Hva vil kunne skje om alle barn lærer seg ferdigheten i å se alt som er bra hos seg selv og andre?» Hagehaugen barnehage har latt seg inspirere av tidligere Re kommune hvor de jobber «SMART». Vi jobber styrkebasert, og vi har fokus på hva barna kan. Vi har tillit til at de klarer mye selv.

Barn av i dag har rettigheter som er nedfelt i FNs barnekonvensjon, i Norsk lov, i Barnehageloven og i rammeplan for barnehager. Alle barnehager i Norge styres gjennom kommuner og barnehageforvaltning. Vi har en ramme å forholde oss til, men innenfor den rammen har vi et handlingsrom som gir oss muligheter til å utfolde oss ut fra egne ressurser. Alt vi gjør, skjer i nær forståelse og i samarbeid med barnas hjem.

Barnehagelivet er første steg i utdanningsløpet, og det er med ydmykhet vi tenker på at de som er ettåringer hos oss dette året er ferdig utdannet og klar for yrkeslivet rundt år 2040! Barnehagelivet er også den eneste tiden i utdanningsløpet hvor de har mulighet til å virkelig LEKE! Det skal vi ikke ta ifra dem.

Forskning tilsier at fysisk aktivitet og lek er det beste for barnas utvikling. I Hagehaugen barnehage legger vi stor vekt på nettopp dette. I denne barnehagen har vi ansatte som byr på seg selv og som er med på leken. Vi jobber med hjertet på utsiden, og vi vet at akkurat i dag er den hittil viktigste dagen i livet for barna våre – og vi må være der!

Vår visjon er

«Vi ser hva barnet trenger - og hjelper det enda lenger.»

Våre verdier er

«Ærlighet, kjærlighet, tillit og respekt.»

Kvaliteten på vår yrkesutøvelse og profesjonalitet som barnehageansatte er vesentlig i forhold til barnas utvikling. Vår visjon og våre verdier skal oppleves av barna - hver dag. Vi skal se og lytte til barna slik at vi forstår hva de trenger – og deretter hjelpe dem enda lenger.

De skal få oppleve et trygt og godt miljø psykososialt og fysisk miljø med variert og utviklende lek, få nære lekevenner, og de skal lære mange ferdigheter. Ikke minst skal de lære seg til å bli sosialt kompetente - og på en uanstrengt måte gjøre bruk av alle sine gode egenskaper i møte med andre mennesker.

Måten vi møter barna på, gjennom ord og handling, vil være med på å forme og danne dem. De gjør det vi gjør – og vi erfarer at vår visjon og våre verdier smitter over på barna. De er å betrakte som gigantiske kopimaskiner som gjør og sier det vi gjør.

Pedagogisk grunntanke

Alt starter med det vi kaller «trygghetssirkelen» (Circle of Security – COS). Et trygt barn har mot til å utforske og gjøre seg kjent med omgivelsene og verden. Dette gjelder ikke bare barn, men også voksne. Alle trenger en trygg base og trygge relasjoner for å tørre å utfordre seg selv - og komme ut av komfortsonen.

Barns natur er å søke kroppskontakt hos en voksen, komme høyt opp på armen eller fanget - og få den tiden det trenger der. Når barnet har fått oversikt over omgivelsene våger det seg ned på gulvet og litt unna den trygge havnen den voksne representerer. Når verden blir uoversiktlig igjen melder behovet for nærhet seg på nytt, og en voksens arm eller fang må på nytt være tilgjengelig. Dette stadiet nytter det ikke å forsere. Dette gjelder barn i alle aldre, i alle situasjoner og på alle arenaer. Et barn kan være helt bekymringsløst hjemme og i barnehagen, men så kan behovet melde seg i overgang til skolen – da må vi igjen være der og gi barnet den tiden det trenger for å få oversikt. *Barns gryende selvstendighet og læring hviler helt på retten til å være avhengig av voksne.*

Omsorg og anerkjennelse

Vi sier **ikke** – «Du trenger ikke å gråte for dette, vet du!» Som ansatt aksepterer vi at barnet føler det det føler - akkurat når det føler det. Vi ønsker at barn skal oppleve å bli sett og hørt, oppleve omsorg, nærhet og kjærlighet fra alle oss voksne slik at de kan føle seg trygge og ivaretatt hos oss. De skal møte voksne som viser interesse og forståelse for alle emosjoner det viser. Vi setter oss ned, ser barnet i øynene og bekrefter at vi ser og hører det barnet formidler – det være seg glede, iver, sinne eller sorg. Vi tilbyr alltid et fang – særlig dersom et barn er i ubalanse slik at vi hjelper det å komme i balanse igjen. Vi mener denne måten å møte barn på er med på å styrke deres bilde av seg selv. De er viktige - og det de forteller oss blir tatt på alvor.

Fire søyler

I rammeplanen skisseres det fire sentrale søyler – **omsorg, lek, læring og danning** som skal være fundamentet for alt vi gjør med barna. Vi ser for oss et hus som står på disse søylene. Blir det for mye av det ene og mindre av noe annet, kommer huset til å velte. Vi kan ikke bare legge til rette for god omsorg og trygghet gjennom f.eks «trygghetssirkelen». Barna skal lære ferdigheter, og de skal bli gode medmennesker i fremtiden. Grunnlaget legges i barneårene. En barnehage som har likevekt i disse søylene står støtt i arbeidet med barna.

Lek

Innenfor emnet lek kan vi i korte trekk se barns lekekompetanse gjennom deres ferdigheter til å igangsette, være fleksible, organisere, regulere seg selv og evnen de har til å finne løsninger ved uenighet. Vi ansatte må hjelpe der hvor vi ser barnet mangler ferdigheter.

Vi ser all type lek. Parallelek, rollelek, regeltek, konstruksjonslek, «herje – hvem er sterkest lek», klatrelek, teater/utkledding, boltrelek m.m. Barn leker for å lære, for å forstå, være sosiale, få venner, skifte perspektiv, utvikle hjernen, utvikle kroppslige ferdigheter og finne løsninger. Som ansatt respekterer vi at barn trenger god tid og ro til å leke. De trenger også frihet til å få leke det de selv vil - på det nivået de er. Lek er barnas «arbeidsmetode» for å forstå virkeligheten rundt seg. Vi kan ikke diktere hva barn skal leke – ei heller være dommere for hva som er god eller dårlig lek. Det kan være at et barn har opplevelser som skal bearbeides eller forstås. Vi kan imidlertid se og høre hva som skjer, anerkjenne, veilede og komme med innspill som barna kan bygge videre på. Derfor er vi mye med i lek. Lek er moro!

Læring

Dersom barna ikke får tilførsel av opplevelser kan leken stagnere. Rammeplanen er både en forskrift til loven og et pedagogisk verktøy for oss som jobber i barnehage. Vi har 7 fagområder som alle barn skal være innom, på sitt nivå, gjennom året;

- *Kommunikasjon, språk og tekst* – Vi skal snakke mye med barna, fortelle historier og eventyr, lese ulike bøker, synge, lese rim og regler - og lytte til lydbøker. Vi har en egen krok tilrettelagt for dette. Området blir kalt «Drama-teket». Her er det blant annet mulig å få malt ansiktet sitt, kle seg ut og spilt teater. Dette fagområdet gjelder for alle barna – hele tiden, men Elgene (skolestarterne) skal jobbe mye med dette fagområdet etter føringer fra Lillehammer kommune.
- *Kropp, bevegelse, mat og helse* – Vi skal på turer, leke, løpe, klatre, hoppe, balansere, rulle, ake, huske, sykle. Vi har et uteområde som er opparbeidet på nytt og som har tatt hensyn til at barna skal få utfolde seg fysisk. Inne har vi også egen gymsal hvor barna kan få fri fysisk utfoldelse. Her er det ribbe- og klatrevegg, trampoline, huske, balanseklusser og tunneller. Vi har egen løpebane inne. De to minste aldersgruppene – Mus og Ekorn skal jobbe mye med dette og har det som hovedfagområdet.

- *Kjøkkenet* vårt er i utgangspunktet tilrettelagt som en pedagogisk arena hvor barna får være med å lage mat. Vi har nå etter en pandemi endelig fått mulighet til å servere frokost i barnehagen, og vi tilbyr variert varm og kald mat, grønnsaker og frukt.

Årsplan 2021-2022

- *Kunst, kultur og kreativitet* – Vi skal tegne, male, veve, perle, forme med plastelina osv. Vi har en egen formings- og snekkerkrok hvor utstyr er tilgjengelig. Her er det bare fantasien som setter begrensninger for hva som kan lages. Drama-teket vårt har fått nettopp det navnet for her er det både bøker og muligheter til å spille teater. Vi skal også bruke nærmiljøet og delta på ulike arrangementer i Lillehammer. Det er ingen av våre aldersgrupper som kommer til å jobbe spesifikt med dette fagområdet, men det er integrert i opplegg vi har gjennom hele året.

- *Natur, miljø og teknologi* – Vi bruker nærmiljøet og naturen omkring barnehagen gjennom alle årstider. Vi har et eget sløydhjørne med høvelbenk og verktøy til å lage det vi ønsker av tremateriale. Her er det ekte verktøy som sag, hammer, sil og skrutrekkere. Vi gjør oss bruk av lokale krefter til å inspirere oss til først å gå ut og finne materialer og deretter skape noe helt eget. Alt fra seljefløyter, fuglebrett og egenproduserte tre-fly er det mulig å lage. Ut fra alder skal barna få være med å bruke fotoapparat, I-pad m.m. Bjørnegruppen vår kommer til å ha dette som hovedfagområdet dette året. De skal få være mye ute på tur i skogen og klatre og henge fra trærne! Det er viktig med fokus på grov-motorisk aktivitet før de skal inn i året som skolestartere hvor finmotorikken skal finpusses.
- *Antall, rom og form* – Vi tar med matematikk i hverdagen, plassering, orientering, visualisering, former, mønstre, telling, tall og måling. Dette gjenspeiles i ulike oppgaver, leker og puslespill som vi har – blant annet. Vi har også eget sanserom som bidrar til å stimulere sansesystemet til barna. De aller minste barna vil bruke dette rommet jevnlig.
- *Etikk, religion og filosofi* – Spesielt i førskolegruppen legges det opp til refleksjoner som har utspring i ulike dilemmaer. Etikk og moral er med. Vi jobber ut fra et opplegg – SMART – som hjelper oss til å få fram karakteregenskaper og styrker hos barna som vil være med på å forme dem som mennesker. Mer om dette under tema «Danning» litt lenger nede i årsplanen vår. Vi skal besøke Søre Ål kirke i forbindelse med jul og påske hvor vi får kjennskap til jule- og påskeevangeliet. Filosofi og undring er med oss i hverdagen, og barna er eksperter på å stille spørsmål om hvorfor ting er som det er.
- *Nærmiljø og samfunn* – Vi forsøker å spenne om alle områdene og innlemme disse i turene vi har i nærmiljøet. Vi har også ambisjoner om å lære Lillehammer og området rundt bedre å kjenne. Nytt av året er at vi skal kvalifisere oss til å bli en «Trafikksikker barnehage». Alle ansatte har tatt et kurs gjennom Trygg trafikk, og vi skal gjennomgå en kompetansetest som vil gi oss tittelen «Trafikksikker barnehage».

Danning

Som voksen må vi hjelpe barna til å utvikle gode sosiale ferdigheter. Hvem ønsker vi at barna skal være? Vil vi at de skal være empatiske, respektfulle, høflige, omtensomme, hjelpsomme og samtidig tørre å hevde seg selv og ha tro på seg selv? Svaret vårt er klart, ja.

Vi ønsker at de barna som er hos oss skal bli gode mennesker. Vi vil styrke barnas gode egenskaper og gi dem konkret tilbakemelding og ros for god atferd. Vi har hentet inspirasjon fra tidligere Re kommune hvor de jobber SMART. (**S**tyrkebasert, **M**edvirkende, **A**nerkjennende, **R**elasjonsskapende og **T**raining (øvelse)). Alle ansatte bærer på en «kortstokk» festet til beltespenet. Kortstokken består av 20 kort som omhandler gode egenskaper. Når vi ser et barn f.eks. hjelpe et annet, er vi på pletten og gi kortet «hjelpsomhet» - som er når vi hjelper andre. Ved alle anledninger vil vi rose barna når de gjør noe bra for seg selv eller for andre, og vi vil oppfordre dem alle, uansett alder, til å være gode mot hverandre, trøste og vise omsorg. Ansatte har tidligere vært på kurs, og vi får i år igjen muligheten til å dra på studietur til Sandnes hvor de har adoptert opplegget. Vi er stolte over at vi er en av få barnehager i Lillehammer som jobber så systematisk med dette.

Bygget vårt

Huset vårt fungerer som den «tredje pedagog». Utformingen bidrar til at vi har god oversikt, bedre tid og flere muligheter til allsidig aktivitet og en spennende barnehagedag. Vi har stor grovgarderobe, inne-garderobe til skiftetøy, stort kjøkken, en liten stue til de aller minste, gymsal, drama-tek, konstruksjonskrok, frileksområde, formingskrok og sløydhjørne. I tillegg har vi en hems innredet som sanserom med farger, lys, vannbobler og musikk. Vi har også egen løpebane inne!

Ekstra heldige er vi med nrområdet vårt. Vi har gode muligheter til å benytte en idrettspark som ligger rett ved oss. Her blir det fotballbane, skiløype om vinteren, sykkelbane når det er snøfritt, gapahuk m.m. Alt dette bare et steinkast fra oss.

«Du får aldri tatt ett tak hvis du venter med å svømme til du kan det!»

Karin Sveen

Årsplan 2021-2022

Dagsrytme

0700-0900	Frokost	Vi har frokostbufe med havregrøt, müsli og 4-korn. Biola er populært som tilbehør sammen med frukt og bær.	For oss er det viktig at barna får i seg en god og solid frokost. Barna trenger energi. Det er også veldig sosialt og hyggelig å spise i barnehagen sammen med vennene sine.
0745 - 1200	Lek og aktiviteter	Formiddagen er preget av lek og fysisk aktivitet. Det sykles, løpes, klatres, akes, lekes familie, leses, spilles, tegnes og bygges. Det er barn med høyt tempo, og noen som har fordypet seg i et prosjekt. Det er også samlinger i regi av ansatte som har utspring i de ulike temaene vi jobber med.	Barna trenger tid til å leke og til å være fysisk aktive. Vi setter av god tid til dette på formiddagen. Noen av gruppene våre leker ute – andre er inne. Dette veksler vi på. Etter fruktmåltidet er alle ute. Vi har egne utedager hvor barna ikke er inne i det hele tatt.
1100-1200	Lunsj	Det er i hovedsak brødmat med variert pålegg og grønnsaker som serveres. En dag i uken har vi en varmrett. På tur-dager har barna med egen sekk med mat-boks og drikke.	Vi snakker med hvert enkelt barn om hva de gjerne vil ha å spise. Vi har mange valg blant pålegg, og vi tar hensyn til allergier og intoleranser. Vi har alltid grønnsaker med. Måltidene benyttes til å snakke sammen i tillegg til at magen skal bli mett. Vi setter av god tid – og vi ser at det gir tid til gode samtaler.
1200-	Hvilestund/soving	Alle barna skal hvile litt eller sove. De minste sover i vogner ute. Kosekluter, bamser og smokker hører med, og det settes på beroligende musikk eller lydbok.	I en verden med et hektisk tempo og mange inntrykk er det nå en klar formulering både i barnekonvensjonen og i rammeplanen at det skal settes av tid til ro og hvile.
1230-1400	Utelek	Etter hvilestund og soving skal alle barna ut å leke. Vi bistår med påkledning og hjelper alle i gang med aktiviteter ute. Dette	Frisk luft og fri utfoldelse på utelekeklassen hører med i norske barnehager. Ute er det god plass, mindre støy

Årsplan 2021-2022

		gjelder både sommer som vinter. Med mindre det er et forrykende vær blir vi ute til alle er hentet.	og frisk luft. Med overbygd terrasser, en varm garderobe og en grillhytte med bål plass har vi også mulighet til å søke ly om nødvendig.
1400-1500	Fruktmåltid	Vi trenger påfyll av energi på denne tiden. Barna får vasket hender, og vi spiser ute. Vi har overbygget terrasse eller garderobe som vi kan «søke ly» i dersom været tilsier det. Vi serverer brød eller havre-polarbrød med assortert pålegg, frukt som eple, pære, appelsin, melon, druer. De drikker av vannflaskene sine.	Barna leker mye og er veldig aktive. De trenger jevnt påfyll av energi. Vi har intervall på 3-4 timer mellom hvert måltid. Vi vil forsøke å skape ro rundt måltidet slik at barna spiser seg mette, og får tilstrekkelig med mat.

Årsoversikt

August	Tilknytningstiden	Vi har 10 nye barn dette året som skal bli kjent med oss. De skal oppleve mye omsorg og nærhet slik at de blir trygge på oss og sine nye omgivelser.	En god start på barnehagelivet er vesentlig for at de skal våge seg «ut i verden» og utfolde seg. Alle barn opplever overgangen ulikt. For noen går det lett – andre trenger mer tid. Selv de største barna trenger mye omsorg og trygghet etter en lang ferie sammen med familien.
September	Igangsetting av grupper. Brannvern	Elgene starter opp førskoleklubben. I år er det 9 skolestartere. De har egen gruppedag på mandager. Hele september vies til temaet brannvern som avsluttes med en brannøvelse.	I Lillehammer kommune er det etablert et samarbeid mellom barnehager og skoler. Det er utarbeidet en egen plan for å sikre at barna skal få oppleve en trygg overgang fra et fritt barnehage liv til et strukturert skoleliv. Det er fokus på å øke kunnskapen til barna om at brann kan forebygges, og hva vi skal gjøre dersom vi hører brannvarslerne. De blir kjent med bygget, nødutganger og hvordan opptre ved evakuering og rutiner i henhold til dette.
Oktober	Farger	Det blir stort fokus på farger denne måneden og alt ender opp med en høstfest med	Verden er full av farger, og det er spennende med høsten og det fargespillet som skjer. Det å

Årsplan 2021-2022

		fargerik grønnsakssuppe og sang/musikk. Det blir turer, formingsaktiviteter, bøker, sanger m.m som omhandler farger.	kjenne farger er et ledd i å forstå virkeligheten rundt oss.
November	Mørketid	Hvorfor blir det mørkere dager? Vi snakker om og undrer oss over mørke – solen, månen, stjernene og universet. Det blir også vektlagt at vi kan hygge og kose oss inne med ulike aktiviteter når det er mørkt ute.	Spesielt de største barna er svært opptatt av verdensrommet, planeter, stjerneskin, stjerneskudd m.m. Her går vi inn i en filosofisk og faktoorientert periode hvor vi lærer om verden rundt oss.
Desember	Adventstid	Det er mange tradisjoner og arrangementer i førjulstiden. Det blir baking, snekring, høytlesning, sangstunder og alt med tema jul. Juleevangeliet skal formidles, og vi får besøk av Søre Ål kirke.	Førjulstiden er verdifull. Vi skal skape forventninger frem til julaften og glede oss til å kunne gi selvlagde nydelige julepresanger til familien.
Januar	Vinter Samisk kultur	Det blir vinteraktiviteter som aking, skigåing, snømenn og snølykter. Snø er gøy og kan brukes til så mye! Vi har opplegg og samlinger om samisk kultur og om samefolkets dag den 6. februar.	Som en av de vakreste vinterbyene i Norge og med den tradisjonen Lillehammer har som vinter-by, er det viktig å lære barna allerede fra de er små – at snø er gøy! Om Lillehammer er vinter-by er Finnmark hvor mange av samene bor i alle fall et vinter-sted! Dette skal vi lære mye om slik at våre barn blir oppmerksom på og stolte over at den samiske kulturen tilhører oss også.
Februar	Vinterdyr	Barna våre elsker dyr – og vi skal lese om, se på og leke dyr. Vi skal male oss og kle oss ut – og vi avslutter måneden med en vinterdyr-fest hvor det blir mulighet til å kle seg ut!	Mangfoldet i naturen er viktig å ha med – og dyrene har en naturlig plass. Disse må vi lære oss å respektere samtidig som det er viktig å lære om hvordan vi mennesker bruker dyrene – blant annet som mat.
Mars	Påske	Påkehøytiden kommer, og vi skal innom alle sidene ved den feiringen. Det handler om kristendommen og om Jesus som hang på korset, men også om farger og hva de symboliserer. Det handler også om våre mer moderne tradisjoner hvor påsken er en høytid for mange familier og det å være sammen.	Vi besøker eller får besøk av kirken, og vi lager en påskefest med god lunsj og en mulighet for besøk av en hare... På denne tiden vil vi så en del frø. Både blomster og grønnsaker. Dette må bli med barna hjem i forbindelse med påskedagene – for de små spirene må passes på hver dag. Dette er kimen til det neste temaet som er «Vår – Nytt liv».

Årsplan 2021-2022

April	Vår – Nytt liv	Hva skjer? Vinteren er på hell og solen har begynt å varme. Det smelter og snø blir til vann. Dette er tiden for å nyte lyset. Vi skal lese, snakke, synge og dramatisere at våren er her. Det blir mer utetid og mindre å kle på.	Denne tiden er helt fantastisk! Det begynner å spire og gro – og nytt liv starter! Det er noe å undre seg over sammen med barna – snakke om alt som har lagt i dvale gjennom vinteren, og som nå våkner til liv. Vokser våre egne små frø?
Mai	Vår nasjonaldag	Frem til 17.mai blir det fullt fokus på vår nasjonaldag. Det blir samlinger med lesing, musikk, bunader, farger osv.	I denne tiden da vi «mistet» tradisjonell feiring i 2020 er det ekstra viktig å lage til fest selv om det kanskje fortsatt ikke blir som tradisjonelt - på nasjonalt plan.
Juni	Sommer	Vi nyter dager som er gode og varme. Det blir mye utetid. Shorts og solkrem, solhatter, sand og vann.	Elgene skal snart avslutte barnehagetiden sin og starte på skolen. Det blir tacoparty for denne gjengen 15. eller 16. juni. Her er det lov å kle seg ut med store hatter og ponchoer om man kan og vil. Det blir utdeling av styrkekort og avskjedsbrev – taler, sang og musikk.

Arrangementer

Arrangementer	Dato	Hva skjer?
Planleggingsdager	12. og 13. august. 22. oktober 3. januar og 27. mai	Vi bruker tiden til å evaluere året og legge nye planer for den pedagogiske driften. I oktober skal de ansatte på SMART kurs i Sandnes. Torsdag 21. oktober stenger vi barnehagen kl. 1500. SMART – kurset er påbygging.
Foreldremøter	For Mus og Ekorn – 8. sept. Rev og Bjørn – 16. sept. Elger – 21 sept.	Etter en lang periode uten å kunne møtes til fysiske møter er det en stor glede endelig å få møte foreldregruppen til informasjonsutveksling og refleksjon.
Familiemiddag	Vi starter med en familiemiddag dette barnehageåret. Den blir på vårparten når vi kan leke ute. Dato ikke satt.	Vi har lenge hatt en tradisjon i Hagehaugen barnehage hvor vi inviterer alle i familien til barna på middag. Vi lager maten og familiene kommer sammen og spiser et godt måltid. Det er alltid liv å røre og mye aktivitet når søsken (som ofte har gått hos oss tidligere) kommer for å spise og leke sammen.
Lysfest	1. desember	Lysfest. Vi inviterer foreldre til pepperkaker og gløgg, sang og god stemning.
Lucia	13. desember	Vi har et lukket arrangement om morgenen hvor vi går i tog, har samling og spiser lussekatter.
Kirkebesøk	22. desember eller etter annen avtale med kirken.	Søre Ål kirke kommer på besøk til oss. Samling om juleevangeliet.

Årsplan 2021-2022

Julelunsj	20. desember	Vi lager et nydelig langbord og spiser julemat sammen. Dette er en dag å pynte seg på.
Juletefest	9. januar	Denne er i regi av foreldre. Vi setter verdig punktum og avslutter julen.
Svømming for skolestarterne	Dato ikke satt	De eldste barna får tilbud om vann-lek og begynnende svømmeopplæring. Tilbudet gjelder en dag per uke i 7 uker. Opplæringen foregår på Jorekstad, og barna får ta drosje/buss til og fra svømmehallen.
Samefolkets dag	Vi feirer den 7. februar	Vi marker denne dagen med samling, historier og mat på samisk vis. Selve dagen er en lørdag.
Påskelunsj	8.april	Før vi stenger barnehagen til påske har vi en «gul» lunsj. Det blir samling i Søre Ål kirke hvor påskebudskapet blir formidlet gjennom dukketeater.
Gjensynsfest	10. mai	Vi inviterer de 9 Elgene som begynte på skolen høsten 2021.
Ute-uke	Mai	På vårparten har vi en hel uke hvor vi er ute hele dagene. Det legges opp til mange ulike uteaktiviteter som sangleiker, hoppe tau, hopp strikk m.m. Det meste av maten lages og serveres ute.
Overnatting i barnehagen	Dato ikke satt	Dette er i regi av foreldre til skolestarterne.
Sommerfest	2. juni	Det blir lett underholdning. Alle familier tar med mat selv, og vi spiser sammen.
Taco-party for Elgene	15. eller 16. juni	Elgene med foreldre inviteres til avslutningsfest med taler, lek og overrekkelse av styrkekort og avslutningsbrev. Det er lov til å kle seg ut eller pynte seg

Barna våre

Barna i Hagehaugen barnehage er i alderen 1-6 år. De deles inn i «dyregrupper» ut fra alder.

- 7 av dem er født i 2020 og er MUS
- 4 av dem er født i 2019 og er EKORN
- 7 av dem er født i 2018 og er REVER
- 4 av dem er født i 2015 og er BJØRNER
- 9 av dem er født i 2016 og er ELGER

Alle barna bor i nærheten av barnehagen. Skolestarterne sokner i hovedsak til Søre Ål skole. Barna er venner på fritiden, og barnehagen benyttes også som lekeområde på ettermiddag/kveldstid og i helgene. De 31 barna våre er ikke delt inn i avdelinger, men i små grupper.

De ansatte

Vi har 5 pedagogiske medarbeidere, 2 barnehagelærere, 2 pedagogiske ledere og 1 styrer. Alle har utdannelse som barne- og ungdomsarbeider, barnehagelærer, spes.ped, førskolelærer med fordypning i administrasjon og ledelse.

Alle ansatte har planleggingstid og ansvar som primærkontakter for en gruppe med barn. I det ligger det å følge disse barna ekstra tett og legge til rette for at barna utvikler seg på en naturlig måte. Vi følger så langt det er mulig primærbarna fra de starter i barnehagen til de går over i skolen. Ansatte har hovedansvar for kontakten med primærbarnas hjem - og både daglig dialog samt foreldesamtaler med sine primærbarn.

Vi har faste personalmøter hver måned, og unngår på den måten å ha møter på dagtid. Personalmøtene er 3-delte med praktisk informasjon, refleksjonstid og gruppevis planlegging. Alle ansatte har satt seg egne utviklingsmål.

Takk til -

Styret som i år består av:

Morten Alver – leder
Andreas Mæhlum – medlem
Thomas Løken Larsen – økonomiansvarlig
Therese Bull Englestad – varamedlem
Marit Grindalen – personalrepresentant
Britt Helen Aavik – sekretær

Styrets oppgaver er å være arbeidsgiver for ansatte og drive Hagehaugen barnehage SA på en forsvarlig måte i henhold til lover, regler og rammeverk som styrer barnehagevirksomhet i Norge. Det er deres ansvar å styre virksomheten på en forsvarlig økonomisk måte som sikrer videre drift i fremtiden.

Samarbeidsutvalget

For tiden sitter disse personene i Hagehaugens samarbeidsutvalg

Cecilie Holm Moldegård – leder
Bjørnar Sandstad - dugnadsansvarlig
Ida Olsen Hokland – medlem
Wenche Vigen Reistad – medlem
Vibecke Bogevoid – medlem
Britt Helen Aavik – sekretær

Samarbeidsutvalgets oppgaver er å sikre at det er god dialog mellom foreldre og ansatte i alt som omhandler barna i barnehagen. Barna skal ha en god hverdag, et sikkert inne- og utemiljø som gir gode muligheter for utvikling på alle områder. En gang per år sender SU ut en anonym

Årsplan 2021-2022

spørreundersøkelse til foreldrene for å kartlegge trivselen blant barna og foreldrene. SU jobber for å skape gode relasjoner mellom foreldre slik at det skal bli lettere for barna å opprette og utvikle vennskap. Det er samarbeidsutvalget som godkjenner årsplanen. Å organisere dugnadsoppgaver tilfaller også SU.

Foreldre som tar på seg verv i styret og SU har det som sin dugnad. Øvrige familier har 6 timer dugnadsplikt i året.

Planleggingsdager

Vi følger så langt det lar seg gjøre skoleruten.

Planleggingsdager er dette barnehageåret lagt til 12. og 13. august, 22. oktober, 3. januar og 27. mai.

Åpningstider

Barnehagen har åpent i virkedagene før påske, stengt i romjulen, og sommerstengt de to midterste ukene av juli. Dette året blir det uke 28 og 29.

Dugnader

Hver familie gjennomfører 6 timers dugnad hver hvert barnehageår.

Vedtekter

Barnehagens vedtekter finnes i sin helhet på www.hagehaugen.barnehage.no

Førskoleklubben - Elgene

Fagområde - Språk, tekst og kommunikasjon

Rammeplanen legger føringer for hvordan overgangen fra barnehage til skole skal gjennomføres. Den skal være preget av trygghet, og barna skal få nok informasjon og kunnskap til at de skal kunne glede seg til å begynne på skolen. Barna skal oppleve at det er en sammenheng mellom barnehage og skole. Livsmestring, demokrati, mangfold, gjensidig respekt, likestilling, bærekraftig utvikling og helse er ord som rammeplanen sier at vi skal jobbe med. For oss medfører det at vi må tenke gjennom hva disse ordene betyr - og hva vi kan gjøre konkret for å oppnå dette.

Lillehammer kommune har utarbeidet en felles plan for alle barnehager og skoler i kommunen for å sikre at overgangen og kontinuiteten mellom barnehage og skole blir best mulig for barna. Barnehagen skal i samarbeid med foresatte og skolen legge til rette for at barna skal få en trygg og god overgang fra barnehage til skole, eventuelt skolefritidsordning. Barnehagen og skolen skal utveksle kunnskap og informasjon som utgangspunkt for samarbeid om tilbud til de eldste barna i barnehagen, deres overgang og oppstart i skolen. Barnehagen skal sørge for at barna har med seg erfaringer, kunnskap og ferdigheter som skal gi dem et godt grunnlag og motivasjon for å begynne på skolen. De skal avslutte barnehagetiden på en god måte og møte skolen med nysgjerrighet og tro på egne evner. Her kan dere lese planen i sin helhet. [Gå til denne Swayen](#)

Det er et sett av forventninger fra skolen. Søre Ål skole som våre barn i hovedsak sokner til, har ønsker for hva vi som barnehage skal forberede barna på.

- Selvstendighet ved toalettbesøk
- Kunne kle på seg selv
- Kunne ha oversikt over sine egne klær og saker
- Kunne bli med kjent med skolen og SFO - komme på besøk og gjøre seg kjent på skolens område.

Dette er i følge skolen langt viktigere enn at de skal kunne lese og skrive, ettersom dette er noe de lærer der.

For oss betyr dette at vi skal besøke Søre Ål skole ved flere anledninger. Både SFO og skolen. Målet er at de skal få se hvordan det er å være på skole på en ordinær skoledag med de andre skolebarna.

Førskoleklubben blir derfor ikke en klubb hvor barna primært skal lære seg bokstaver og tall. Vi skal heller fokusere på det som skoleferdigheter bygger på. Det er;

1. At alle grunnleggende grovmotoriske bevegelser er på plass. Det blir derfor mye bevegelsesleker, sang, dans, musikk, turer i skog og mark, løping, hopping, balansering, klatring, sykling, skigåing, m.m.
2. At alle finmotoriske bevegelser er i orden. Det blir derfor tegning, forming, maling, klipping, liming m.m.
3. At øye-muskelen blir trent – «flytte øye» og se fra venstre til høyre og tilbake.
4. At sansene stimuleres, føle, se, høre/lytte, smake, lukte osv.
5. At barna klarer å ta i mot mer enn en beskjed om gangen – eks. kunne klare å utføre følgende beskjed: «Når du har ryddet opp - kan du gå på toalettet, finne frem klærne dine, kle på deg, ta på refleksevensten og hjelpe en annen når du selv er klar?»
6. At de blir selvstendige – dvs. at de klarer seg selv på toalettet, klarer å kle på seg selv (inkludert å ta opp glidelåsen), rydde etter seg og har orden på sine egne klær. Det viktigste er at de lærer seg å spørre en venn om hjelp dersom de selv står fast, og at de lærer seg å tilby en venn hjelp når de ser at noen trenger det. Dette blir for oss gjennomgående i alle aktiviteter.

Årsplan 2021-2022

7. At de klarer å bruke språket for å gi uttrykk for hva de føler, tenker og mener – og at de kan kontrollerer emosjonene sine.

Som et ledd i å hjelpe barna på veien til skolestart -

- Vil vi lese mye for dem. Vi vil lese «SMART» historier som i stor grad handler om barnehagelivet og ulike dilemmaer. Det knyttes oppgaver til historiene hvor barna skal gjenkjenne hva de ulike personene i historiene tenker, føler og gjør. Barna skal så gi «styrkekort» og gjenkjenne karakteregenskapene som mot, omsorg, hjelpsomhet, samarbeid, ansvarsbevissthet, tålmodighet, selvkontroll, utholdenhet, respekt og takknemlighet.
- Dra på turer sammen.
- Det vil også bli mulighet for overnatting i barnehagen, da med hjelp fra foreldre. Når det er turer og aktiviteter skal barna være med i planlegging, gjennomføring og evaluering av oppleggene.
- Trafikkopplæring. Vi ønsker at barna skal bli trygge i trafikken. Barna skal kunne bli bedre kjent med skilt, fotgjengeroverganger, underganger og broer. Hvor kan vi krysse gaten og hvor kan vi gå? Barna skal bli bedre kjent med egen skolevei og området rundt. Viktig å lære seg forskjell på høyre og venstre.
- Lek – hvor de lærer seg å gi og ta for å sikre fremdrift og unngå å komme i fastlåste konflikter.
- Samtaler – språkutvikling er grunnlaget for utvikling av kognitive ferdigheter og sosial og emosjonell utvikling. Et rikt språk er nøkkelen til å kunne forklare hvordan man har det og hvordan man kan forstå verden.
- Språkløyper
- Begrepstrening for å øke bevisstheten på presis begrepsbruk.
- Begrepskart for å visualisere temaer med bilder i barnehøyde på veggene.
- Leke med ord og bokstaver, gå på «bokstavjakt».
- Snakke om følelser for å gi barna nyanserte begreper for følelser for lettere å kunne forstå seg selv og andre.
- Bli kjent med eventyrene «Gullhår og de tre bjørnene», «Geitekillingen som kunne telle til ti», og «Bukkene Bruse» (flere versjoner).
- Lære oss regelleker: Haien kommer, Rødt lys, Per Sju-spring.
- Lytte til Podcasten «Drage i magen» og snakke om den i etterkant. Den omhandler følelser.

Med dette håper vi å legge grunnlaget for mange felles opplevelser som bidrar til å knytte sterke vennskapsbånd. Når de begynner på skolen, skal de ha hverandre – og de skal alltid kunne be en venn fra barnehagen om hjelp.

Skolen ønsker å få nødvendig informasjon om enkeltbarn dersom det er noe som er viktig for barnet skal bli formidlet. Dette må dere som foresatte godkjenne på forhånd. Det gjennomføres møte med skole, barnehage, foresatte før skolestart.

Hilsen Hanne Mette, Sylvia og Vibecke

Bjørnegruppen

Fagområde – Natur, miljø og teknologi

Gruppen i år består av 4 Bjørner født i 2017.

Bjørnene har base i drama-teket og i formingskroken. Dette er en gruppe som tidvis samarbeider mye med Reve-gruppen og tidvis Elg-gruppen.

For å sikre progresjon i utvikling har vi fast opplegg i de ulike gruppene. For Bjørnegruppen er det tre hovedområder vi jobber med for å gjøre dem klare til neste års skoleforberedende aktiviteter. Dette er å bruke kroppen fysisk (grov-motorisk), styrke barnas mulighet til å regulere sine egne følelser – og sette ord på disse samt innarbeide gode vaner. Vi vil derfor være mye ute og bruke naturen til å utfolde oss i – og jobbe med å sette ord på hvordan vi har det. Derfor vil dette året bli preget av;

- Ukentlige turer i nærmiljøet. Vi vil tilbringe mye tid i skogen slik at barna kan få klatre og svinge seg i trærne, ta seg frem i ulendt terreng og oppleve naturen med all sin prakt – og legge merke til når den forandrer seg.
- Til å hjelpe oss til å forstå naturen bedre – om hva som er bra for den og ikke, vil vi bruke en gammel kjenning, «Blekkulf». Han er gammel og klok, og han har mange fine tilnærminger på hvordan vi alle kan bidra til å passe på og forvalte naturen på en god måte. Vi vil derfor ta med oss utstyr på turene våre slik at vi blant annet kan ta med oss søppel hjem.
- Når vi er ute på tur er det helt naturlig å forholde oss til trafikken. Vi i Hagehaugen jobber for å bli en «Trafikksikker barnehage» gjennom kurs i regi av Trygg trafikk, og barna vil nyte godt av at vi har et stort fokus på hvordan vi skal opptre i trafikken.
- Barn kan oppleve å ha følelser som de ikke forstår helt selv ennå. Til å hjelpe oss med å forstå har vi brukt – og vil fortsette å lytte til Podcasten «Drage i magen». På nettsiden www.drageimagen.no kan dere lese om hva som er tanken bak, om hvorfor det er viktig at barna lærer seg å regulere følelsene sine når de forstår dem bedre. Vi får redskap til å forstå hva som kan fremme og trigge følelser og hva som kan være til hjelp for at vi skal kunne mestre/takle dem. Lytt gjerne til Podcasten hjemme også.
- SMART – Ut fra det som vi skal jobbe med vil vi ha hovedfokus på egenskapene; Ansvarsbevissthet som er når vi tar ansvar for det vi gjør og passer på det vi har. (Naturen). Selvkontroll som er når vi bestemmer over det vi gjør på en positiv måte. Respekt som er når vi viser hensyn til oss selv, andre, ting og de som bestemmer. Takknemlighet som er når vi legger merke til og er glad for noe som skjer...og sier det. Måltrettethet som er når vi finner ut hva vi vil og planlegger hva vi må gjøre for å nå målet.

Selv om vi blir mye ut, vil vi fortsatt ha mulighet til å være inne. I tillegg til å leke mye vil vi være både i formingen og jobbe med naturmaterialer, lese bøker, ha samlinger med ulike tema, løpe noen runder på løpebanen, være med på hinderløyper i gymsalen og være på kjøkkenet å lage mat. Vi gleder oss til innholdsrike dager sammen med disse 4 Bjørnebarna.

Hilsen Thea og Vetle

Reve-gruppen

Fagområde – Språk, tekst og kommunikasjon

3-åringen er ikke så liten lengre, og heller ikke stor! Noen av dem setter også ord på dette selv, og føler seg i noen sammenhenger store, mens andre ganger føler de seg – og vil gjerne være, små. Mange slutter både med bleie og smokk når de er 3, og de blir - og vil være – mer selvstendige. 3-åringen har utgangspunkt i seg selv og sitt. Det er mye følelser og vilje å forholde seg til både for dem og for voksne rundt, og det er helt umulig for dem å regulere dette selv. Vi må hjelpe dem med å navigere i hverdagen, og være der slik at vi kan bistå i å regulere de store følelsene.

Rolleleken er på full fart, og det har vært moro å se hvor mye denne leken har utviklet seg over sommeren. De kler seg gjerne ut, og de lager de herligste middagsretter i kjøkkenkroken. De leker godt sammen, og de bygger og konstruerer, tegner, perler og maler. Tid til frilek er viktig for barn i denne alderen, da fantasien virkelig setter fart og opplevelsene deres må «lekes ut».

3-4- årsalderen er også en periode hvor vi ser stor framgang i de fysiske ferdighetene, de får bl.a. mye bedre balanse! Med tanke på at vi vet at små barn lærer gjennom fysisk aktivitet – altså gjennom sansene sine, så må vi også komme oss ut av drama-teket og inn både i gymsalen og på sanserommet - og ut.

Vi har i år valgt å arbeide med temaene vennskap og følelser.

Følelser er vanskelige å takle uansett alder – og i alle fall når du er 3 år! Det krever mye øvelse for å gjenkjenne og takle og tåle ulike følelser både hos seg selv og andre, og å komme seg ut av dem på en hensiktsmessig måte. Vi skal øve hele tiden i hverdagen, gjennom å være sammen i lek og i samspill, i samlinger og i situasjoner som måltider og påkledning. Vi skal gjennom samspill og samtale med hverandre ha fokus på turtaking, respekt for den som snakker, at alle får si noe – og sette ord på at alle betyr noe i gjengen vår. Vi skal være snille og omsorgsfulle mot hverandre, og vi skal sette ord på hva som skjer inni oss når vi blir møtt på den god måte.

Det er overordnet for oss at alle er en del av gjengen, at «jeg skal være en god venn for de andre» og at vi skal ha det bra sammen!

Det å være i barnehagen en hel dag med mange sanseintrykk og opplevelser, kan være slitsomt. Derfor har vi gode og lange hvilestunder etter lunsj. Rammeplanen skisserer at vi skal legge til rette for hvile og ro, så vi finner frem madrasser, kosebamser, smokker, setter på rolig musikk og demper lyset. Noen sovner mens andre nyter å slappe av og bli strøket over ryggen av en omsorgsfull voksen. Vi undervurderer ikke søvnen ettersom vi har kunnskap om at det er mye «rydding og storrengjøring» på gang i hjernen når barna sover. Noen av barna er ferdige med den daglige soveperioden – andre trenger den fortsatt.

SMART – vi kommer til å ha hovedfokus på følgende styrker;

Omsorg som er når vi bryr oss om andre med det vi sier eller gjør.

Hjelpsomhet som er når vi hjelper andre.

Samarbeid som er når vi klarer å jobbe sammen med andre for å få til noe.

Hilsen Kristin og Marit

Ekorn-gruppen

Fagområde – Kropp, bevegelse, mat og helse (med innslag av språk, tekst og kommunikasjon)

Fagområdet kropp, bevegelse, mat og helse i rammeplanen gir føringer for hvordan vi bør jobbe med 2-åringene våre. De skal få gode muligheter til å sanse, oppleve, leke, lære og skape med kroppen som utgangspunkt. 2-åringene har lagt bak seg et år med enorm utvikling. De har lært å gå – og de har lært å snakke! Dette henger sammen. Det vi vet er at grovmotorikk og de naturlige bevegelsene som å krabbe, krype, rulle, åle, gå, løpe, klatre, hoppe, slenge m.m er medvirkende til hjernens- og dermed språkets utvikling. Derfor velger vi å ha stort fokus på å være fysisk aktive både ute og inne. Det blir også mye bevegelsesanger og språkleker hvor hele kroppen er involvert.

I rammeplanen heter det at gjennom arbeid med fagområdet skal barnehagen bidra til at barna får utforske og utvikle sin språkforståelse, språkkompetanse og et mangfold av kommunikasjonsformer. I den alderen som Ekornbarna våre er nå er det ofte stor variasjon i forhold til hvor verbale de kan være. Språkforståelsen er vanligvis høyere enn hva de selv klarer å uttrykke verbalt eller med kroppsspråk.

Det er til sammen 4 Ekornbarn. Basen blir på Lillestua. De kommer tidvis til å være alene, sammen med Muse-gruppen, men også ofte sammen med de større barna på sørsiden av huset.

- Bevegelsesanger – vi synger blant annet «Hode, skulder, kne og tå», «Bjørnen sover» og «Lille Petter edderkopp».
- Lære rim og regler – dette gir rytme i språket.
- Vi vil bruke mange av Alf Prøysen sine tekster, og vi kommer til å stifte godt bekjentskap med Nøtteliten. Han kommer til å følge oss gjennom hele året i alle de temaene vi skal ha. Det er blant annet Nøtteliten som lærer oss om brannvern, farger, mørketid, juleforberedelser, vinter, Samefolkets dag, vår og nytt liv, påske osv.
- Lese mye bøker. Å bli lest for gir økt språkforståelse.
- Øve på å ta i mot beskjeder med et ledd – F.eks. «Kan du hente den blå ballen som ligger under stolen?»- Etter hvert vil vi øke på med flere ledd «Kan du hente den røde ballen som ligger under bordet og legge den i den store blå lekekassen?»
- Bruke preposisjoner og adjektiver, samt bruke språket riktig.
- Språkleker – dyrelotto, rime med ord, lage tulleord.
- Lage egne fortellinger – Det var en gang 4 ekorn som skulle på tur i skogen.....
- Gå på turer, spise matpakke og finne ting som vi kan lage eventyr av.
- Hinderløyper i gymsalen.
- Bruke sanserommet.
- Danse og bevege oss både inne og ute – BliMe dansen er fengende og krever mye koordinasjon.
- Tegne og male på ulike materialer.

Hilsen Ingrid

Muse-gruppen

Sansemotorikk

Vi har i år 7 nye små som er født i 2020. I rammeplanen heter det at barnehagen skal bidra til at barna skal bli kjent med kroppen sin og utvikle bevisstheten om egne og andres grenser. Dette gjør de minste gjennom sanseapparatet sitt som består av syn, hørsel, lukt, smak, ta på - og føle, og hvor de er i «rommet» (vestibularsansen).

Vi skal legge til rette for at barna får utviklet sanseapparatet sitt og sette dette sammen med motorikk. Sansemotorikk handler om samspillet mellom sansene og bevegelsesapparatet. Barna bruker sansene for å utføre bevegelser, og de bruker bevegelser for å kunne sanse. Forskning tilsier at hjernens utvikling beror på hvor sterkt sanseapparatet er utviklet. Derfor er dette det viktigste arbeidet vi kan gjøre med denne aldersgruppen. Det å utvikle og automatisere god balanse, orienteringssans og koordinering er avgjørende forutsetninger for barns helhetlige utvikling – og faktisk etter hvert bli klare for skolestart!

- Hardt eller mykt? Barna skal få kjenne på ulike materialer, og vi forklarer om det er hardt eller mykt.
- Vann-lek – dette elsker barna! Vi kler av til bare bleien er igjen, og lar dem få leke med lunket vann. Er vannet varmt? Er det kaldt? Lager det lyd når vi plasker?
- Vi tar inn elementer fra det vi finner ute – kald snø, klissete blader, harde steiner, sand osv. Hvordan kjennes det ut?
- Vi bruker gymsalen og setter på dansemusikk – La det swinge! Rolig musikk og rask takt. Vi lar barna få benytte inne-huskene i tillegg til de vi har ute. Det er gøy å snurre rundt også!
- Vi lager hinderløyper og lar barna få krabbe gjennom tunneller, hoppe på trampolinen, gå på tjukkasmadrassen, ta et steg eller to opp i ribbeveggen?
- Å få «henge» opp-ned og snurres rundt – ja, det er trening av hjernen.
- Besøker sanserommet vårt ukentlig. Her er det spennende å kunne følge fiskene i vannrøret. Se på fine farger i taket som flytter på seg, høre på hvallyder eller fuglesang på høyttaleren.
- Leke med baller – stor ball, liten ball.
- Smake på ulike matvarer og kjenne etter om det smaker søtt, surt, salt eller bittert.
- Lukte på mat – «hva lukter dette lek»?
- Sang, musikk, se i pekebøker, se på ulike bilder – hva ser vi?
- Å sitte stille i noen minutter i en samlingsstund er avansert for et lite barn – vi øver litt på det og avveksler med bevegelse. Det blir Gullhår og de tre bjørnene, sang og musikk og lesestunder.
- Sanger som blir gjennomgående er Ro, ro, ro din båt, Bæ, bæ lille lam, Kua mi, Hjulene på bussen, Nede på stasjonen, Hode, skulder, kne og tå, Hompetitten, Basarsang m.m. Vi spiller mye musikk av Alf Prøysen i tillegg til mer «moderne» musikk som for eksempel «BliMe – dansen».

Vi gleder oss til å følge utviklingen til alle de herlige Musebarna, og vi kommer til å fylle dagene med omsorg, trygghet, latter og glede!

Hilsen Wenche, Britt og Freddy